

Program

Höstterminen 2015

Tisdagsföreläsningar

Föreläsningarna äger rum i Grönwallsalen, ingång 70 Akademiska sjukhuset, och i Missionskyrkans kyrksal, S:t Olofsgatan 40. Föreläsningstiden är 13.15 - ca 14.30. Tisdagsföreläsningarna är fritt tillgängliga för de medlemmar som betalt årsavgiften. Medlemskort ska uppvisas.

1/9

Ann Wilkens

Vad har vi åstadkommit i Afghanistan efter 14 år av utländsk intervention?

Gästvärd: Ingrid Åberg

Missionskyrkan kyrksalen

15/9

Fredrik von Arnold

Beviskrav och bevisvärdering i brottmål

Gästvärd: Eva Willén

Grönwallsalen Akademiska sjukhuset

29/9

Ronny Ambjörnsson

Tankar om trädgårdar

Gästvärd: Ingrid Åberg

Missionskyrkan kyrksalen

13/10

Jan Gulliksen

Det digitala samhället

Gästvärd: Bo Höistad

Grönwallsalen Akademiska sjukhuset

27/10

Mats Engström

Sibelius och Nielsen – två nordiska symfonigiganter och 150-åringar

Gästvärd: Jan Fagius

Grönwallsalen Akademiska sjukhuset

10/11

Göran Friman

Vaccination – milstolpe i infektionsbekämpningen. Historisk och biologisk bakgrund, etik, risker och framtid.

Gästvärd: Jan Fagius

Grönwallsalen Akademiska sjukhuset

24/11

Annika Ström Melin

Hur skall det gå för Europa?

Gästvärd: Kersti Ullenhag

Grönwallsalen Akademiska sjukhuset

8/12

Sverker Sörlin

Kroppens geni: Marit, Petter och skidåkning som lidelse

Gästvärd: Jan Fagius

Grönwallsalen Akademiska sjukhuset

Föreläsare hösten 2015

Ronny Ambjörnsson är professor emeritus i idé- och lärdoms historia vid Umeå universitet. Han är författare till ett stort antal idéhistoriska verk bland annat om socialismens historia, om utopier under femhundra år, om antikens och medeltidens tankevärldar. Hans senaste verk är *Den hemliga trädgården: om trädgårdar i litteratur och verklighet*.

Fredrik von Arnold är nyligen pensionerad från Uppsala tingsrätt där han har tjänstgjort som domare sedan 1994. Före det var han bland annat föredragande hos Riksdagens ombudsmän och kansliråd i Justitiedepartementet. Han har varit huvudsekreterare i två statliga utredningar:

Neutralitetspolitikkommisionen och Säkerhetstjänstkommissionen.

Mats Engström är programdirektör vid Stockholms Konserthus sedan 1980-talet. Som programansvarig har han utvecklat kontaktnät med hela världens dirigenter och stjärnsolisten. Danmarks store tonsättare Carl Nielsen hörde tidigt till Mats Engströms favoriter, och Mats Engström var idégivaren till den stora Sibelius/Nielsenfestivalen i Stockholms Konserthus i våras.

Göran Friman är professor emeritus i infektionssjukdomar vid Uppsala universitet och överläkare vid

Infektionskliniken, Akademiska sjukhuset. Hjärtmuskelinflammation har varit ett huvudtema i hans forskning. Förebyggande av infektioner, där vaccinationer är en av flera komponenter, har varit ett centralt intresseområde i hans verksamhet.

Jan Gulliksen är professor i Människa–datorinteraktion på KTH, dit han rekryterades år 2009 efter att ha varit professor i samma ämne i Uppsala. I juni 2012 utsågs han till ordförande i digitaliseringskommissionen, och i september samma år fick han titeln ”Sveriges Digitala champion”. Han ser som sin uppgift att medverka till att alla ska kunna utnyttja internet.

Annika Ström Melin är journalist, författare och Dagens Nyheters korrespondent i Bryssel. Hon har bevakat Europafrågor under lång tid och har tidigare arbetat för bland annat Sveriges Radio och Svenska Dagbladet och varit kanslichef för Svenska institutet för Europapolitiska

studier. Hon har skrivit två böcker om Europasamarbetets framväxt.

Sverker Sörlin är professor vid Avdelningen för historiska studier av teknik, vetenskap och miljö på KTH. Han har skrivit flera böcker inom bland annat vetenskaps- och miljöhistoria, humanekologi och forskningspolitik. Han sökte upp skidåkarna Marit Björgen och Petter Northug – och berättar om skidåkningens konst och passion.

Ann Wilkens har varit ambassadör i Etiopien, Luxemburg och Pakistan. Mellan 2009 och 2011 var hon ordförande för Svenska Afghanistankommittén. I Utrikespolitiska Institutets serie Världspolitikens Dagsfrågor finns bland annat hennes skrifter ”Pakistan – drömmen om det muslimska folkhemmet” och ”Projektet Afghanistan på fel väg?”

Föreläsningsserier

Hur anmäler man sig? Se sidan 18 i programmet.

Hörslingor finns i samtliga föreläsningssalar utom Musicum (endast i den bakre halvan i Slottsbiografen).

Nr 1. Demokratin och dess utmaningar

I serien diskuteras den västerländska demokratin och de utmaningar mot demokratins grundvärderingar som vi kan iaktta i vår samtid. Demokratin som styrform, som grund för universella mänskliga rättigheter och som välbefinnande idé ifrågasätts av totalitära statsformer som fascism, nazism, kommunism och religiös fundamentalism. Även högerpopulismens framväxt i Europa kan diskuteras i detta sammanhang. Demokratins utveckling i västvärlden under 18- och 1900-talen är nära knuten till framväxten av nationalstaterna. Då blir frågan hur globaliseringen påverkar demokratitanken, dess former och värderingar. Är demokratin, i de former vi känner den, en parentes i historien?

Serieansvariga: **Rune Hedman**, fil.lic., f.d. departementsråd, tfn 018-30 10 24, 070-630 16 58, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27.

Program

21 sept. Gunnar Falkemark, seniorprofessor i statsvetenskap, Göteborgs universitet. *Demokratitanken – i filosofisk och historisk belysning.*

5 okt. Ann-Cathrine Jungar, docent i statsvetenskap, Södertörns högskola. *Högerpopulismen i Europa.*

19 okt. Tom Hart, professor och Kinaexpert, Handelshögskolan, Stockholm. *Demokrati: något för Kina?*

2 nov. Gabriella Ingerstad, säkerhetspolitisk analytiker vid FOI. *Dit staten inte når – Boko Haram i norra Nigeria.*

16 nov. Klas-Göran Karlsson, professor i historia, Lunds universitet. *Demokrati på undantag i Europa. De totalitära staterna, folkstyret och terrorn under 1900-talet.*

30 nov. Rutger Lindahl, seniorprofessor i statsvetenskap, Göteborgs universitet. *Hur står det till med demokratin på EU-nivå?*

Tid: Måndagar udda veckor 21/9–30/11 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 2. Nobelpristagare i litteratur

Nobelpriset i litteratur är ett av de fem Nobelpris som alltsedan 1901 utdelas i enlighet med Alfred Nobels testamente. Pristagarna utses av Svenska Akademien, som under årens lopp fått både beröm och kritik för valet av pristagare. I denna serie presenteras turerna bakom priset och några av de författare som fått motta det prestigefyllda priset.

Serieansvariga: **Carola Hermelin**, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 018-51 50 55, och **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11.

Program

17 sept. Carola Hermelin. *Hur utser man en Nobelpristagare i litteratur? Turerna bakom kulisserna.*

1 okt. Anna Nordlund, fil.dr i litteraturvetenskap, forskare, Uppsala universitet. *Drottningen i litteraturens rike. Samtidens syn på Selma Lagerlöf och hennes väg till stol nr 7 i Svenska Akademien.*

15 okt. Carlo Barsotti, skådespelare, regissör, översättare och introduktör av Dario Fos dramatik. *Dario Fo – min maestro och vän – och Commedia dell'Arte.*

29 okt. Per Arne Tjäder, fil.dr i litteraturvetenskap, Göteborgs universitet, forskare, kritiker, f.d. dramaturg

vid Göteborgs stadsteater. *Paris – mina drömmars stad. Om Patrick Modiano.*

12 nov. Anders Bodegård, f.d. lektor i svenska vid Jagellonska universitetet i Kraków, översättare av polsk och fransk litteratur, översättare och introduktör av Wislawa Szymborskas lyrik. *Wisława Szymborska. "Och jag vet inte och vet inte och håller mig i det, som ett räddande räcke."*

26 nov. Lena Kåreland. *Albert Camus – främlingskapets utforskare.*

Tid: Torsdagar jämna veckor 17/9–26/11 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.

Avgift: 350 kr.

Nr 3. Smarta textilier

Arkitekter, idrottare, kirurger, konstnärer, modedesigners och rymdresenärer har alla behov av de nya textila fibrerna och tygstrukturerna som har utvecklats med den digitala teknologin. De blir allt starkare, lättare, säkrare och smartare och många finns redan på marknaden. Fibrer i syntet, plast och metall kombineras med ljuskällor, värme/kyla-applikationer och beröringspunkter för en högteknologisk framtid.

Serieansvariga: **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27, och **Desirée Koslin**, PhD in Art History, professor vid Fashion Institute of Technology, New York University.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Desirée Koslin**.

Program

22 sept. *De nya fibrerna. Från 1800-talets konstsiden till mikrofibrerna i rymden, under jorden och inuti människokroppen.*

6 okt. *De nya textilprocesserna såsom elektroniska väv- och stickmaskiner, 3D-tryckta strukturer, behandlingar med mikroskopiska laminat.*

20 okt. *Arkitektur, transport på vägar, hav och i rymden. Textilier för krävande arbetsplatser på jorden och i rymden, byggnadstextilier för extrema klimatförhållanden.*

3 nov. *Medicin, kirurgi, hälsa. Komponenter i kirurgiska ingrepp, klädesplagg som kan tidsdispensera mediciner, sportutövares specialkläder.*

17 nov. *Ljus, doft, yta, struktur i design. Fibrer som skiftar färg, optiska laminat, digitaltryck.*

1 dec. *Digital textilkonst. Nya resurser och utmaningar för textilt skapande.*

Tid: Tisdagar udda veckor 22/9–1/12 kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: 22/9, 6/10 se biljett, i övrigt Universitetshuset, Sal IX.

Avgift: 350 kr.

En resa till Göteborg och Borås planeras den 21–22 oktober. Kostnaden för resan tillkommer. Resan är öppen för alla USU:s medlemmar, men företräde ges för seriens deltagare. Se vidare under "Resor och studiebesök".

Nr 4. Den moderna konsten, Grupp 1

Lars Lambert fortsätter i denna serie att berätta om modern konst. Parallellserie med samma innehåll som Nr 5 och 6. *Serieansvariga:* **Franz Luttenberger**, f.d. universitetslektor i idéhistoria, tfn 018-40 25 19, och **Lars Lambert**, författare.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars Lambert**.

Program

28 sept. *Vem och vad? När och hur? En snabbbrunda i modernismen.*

12 okt. *De stora konstutställningarna. Parissalonger och Venedigbiennaler, skandaler och succéer.*

26 okt. *Modernt och barockt, dramatik och excesser från Caravaggio till Bernini.*

9 nov. *Strängt subjektivt, 10 favoriter på 80 minuter.*

23 nov. *Engelsk konst från Hogarth och Turner, preraphaeliter och vorticister till Bacon och Damien Hirst.*

7 dec. *Svensk modernism 3. Från mitten av 1900-talet fram mot nuet.*

Tid: Måndagar jämna veckor 28/9–7/12 kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: 28/9 se biljett, i övrigt Universitetshuset, Sal X.

Avgift: 350 kr.

Nr 5. Den moderna konsten, Grupp 2

Parallellserie med samma innehåll som Nr 4 och 6.

Serieansvariga: **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11, och **Lars Lambert**, författare.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars Lambert**.

Program

29 sept. *Vem och vad? När och hur? En snabbbrunda i modernismen.*

13 okt. *De stora konstutställningarna. Parissalonger och Venedigbiennaler, skandaler och succéer.*

27 okt. *Modernt och barockt, dramatik och excesser från Caravaggio till Bernini.*

10 nov. *Strängt subjektivt, 10 favoriter på 80 minuter.*

24 nov. *Engelsk konst från Hogarth och Turner, preraphaeliter och vorticister till Bacon och Damien Hirst.*

8 dec. *Svensk modernism 3. Från mitten av 1900-talet fram mot nuet.*

Tid: Tisdagar jämna veckor 29/9–8/12 kl. 10.15–11.45.
12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X.

Avgift: 350 kr.

Nr 6. Den moderna konsten, Grupp 3

Parallellserie med samma innehåll som Nr 4 och 5.

Serieansvariga: **Margareta Ingemarsson**, fil.mag., tfn 018-30 01 56, 070-285 95 97, och **Lars Lambert**, författare.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars Lambert**.

Program

23 sept. *Vem och vad? När och hur? En snabbbrunda i modernismen.*

7 okt. *De stora konstutställningarna. Parissalonger och Venedigbiennaler, skandaler och succéer.*

21 okt. *Modernt och barockt, dramatik och excesser från Caravaggio till Bernini.*

4 nov. *Strängt subjektivt, 10 favoriter på 80 minuter.*

18 nov. *Engelsk konst från Hogarth och Turner, preraphaeliter och vorticism till Bacon och Damien Hirst.*

2 dec. *Svensk modernism 3. Från mitten av 1900-talet fram mot nuet.*

Tid: Onsdagar udda veckor 23/9–2/12 kl. 13.15–14.45.
12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B (dock se biljett den 21/10).

Avgift: 350 kr.

Nr 7. Kulturliv i Sverige under 1800-talet

1800-talet var en tid av genomgripande politiska, samhälls- och sociala omvälvningar i Sverige liksom på kontinenten, vilket även avspeglas i kulturlivet. Denna serie begränsas till århundradets första hälft, alltifrån den sengustavianska regimens fall till de första konungarna av den franska ätten Bernadotte på Sveriges tron och till romantikens, skandinavismens, liberalismens och industrialiseringens genombrott. Den smärtsamma förlusten av Finland liksom unionen med Norge ledde också till framväxt av en ny nationalitet.

Serieansvariga: **Carola Hermelin**, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 018-51 50 55, och **Anna Ivarsdotter**, professor em. i musikvetenskap, tfn 018-54 40 10.

Program

10 sept. **Otto Fischer**, professor i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *Morgonrodnad över Uppsala. Atterbom och fosforisterna.*

24 sept. **Ingrid Åberg**, docent i historia.

Samhällsomvandlingen. E. G. Geijer, Fredrika Bremer och andra röster i en turbulent tid.

8 okt. **Anna Ivarsdotter**. *"Att åt ett helt folk dana en sångverld...". Om Richard Dybecks strävan att dokumentera och framföra den svenska "allmogemusiken".*

22 okt. **Göran Alm**, fil.dr i konstvetenskap, Stockholms universitet, f.d. chef för Bernadottebiblioteket. *Arkitektur i Carolina Redivivas tid. Om svensk byggnadskonst under Karl Johanstiden.*

5 nov. **Eva-Lena Bengtsson**, fil.dr i konstvetenskap, Uppsala universitet, intendent vid Konstakademien. *Gudarna, Naturen och Hemmet. Om Karl Johanstidens bildkonst.*

19 nov. **Johan Svedjedal**, professor i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *Litteratur och samhälle i 1800-talets Sverige.*

Tid: Torsdagar udda veckor 10/9–19/11 kl. 15.15–16.45.
12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B (dock Universitetshuset, Sal X den 22/10).

Avgift: 350 kr.

Nr 8. Kulturhuvudstäder i historien

Föreläsningarna behandlar kulturen och kulturutvecklingen i några tongivande städer under olika historiska epoker, från antikens Aten till New York 1950 och med en sidoblick på Stockholm vid förra sekelskiftet. Exempel från arkitektur, bildkonst, musik och litteratur används som åskådningsmaterial och behandlas i sitt politiska och estetiska sammanhang.

Serieansvarig: **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27.

Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars-Olof Åhlberg**, professor em. i estetik, Uppsala universitet.

Program

21 sept. *Antikens Aten och Rom: Filosofin, retoriken, politiken och konsten.*

19 okt. *Renässansens Florens, Venedig och Rom: Akademierna, litteraturen, konsten och arkitekturen.*

2 nov. *1600-talets Paris och 1700-talets London: Franskklassicismen, litteraturkritiken, bildkonsten och salongerna.*

16 nov. *1800-talets Paris: Romantik, revolution, realism och naturalism i konst och litteratur.*

30 nov. *Sekelskiftet 1900: Modernismens genombrott i konst, litteratur och musik (Paris, Wien, Berlin).*

14 dec. *Sekelskiftet 1900 (fortsättning) samt utblickar över 1900-talets modernism i Stockholm och New York.*

Tid: Måndagar udda veckor 21/9–14/12 (ej 5/10)
kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Kerstin Ekmansalen, Stadsbiblioteket.

Avgift: 350 kr.

Nr 9. Min musik

Kulturpersonligheter från Uppsala med omnejd talar om och spelar musik som de själva valt.

Serieansvariga: **Maj Aldskogius**, fil.dr, f.d. rektor, tfn 018-46 03 30, 070-565 56 79, och **Gunnar Birgegård**, professor em. i medicin, f.d. överläkare i hematologi, Akademiska sjukhuset, tfn 018-46 02 70, 070-215 09 89.

Program

21 sept. Lena Åberg Frisk, ny vd för Uppsala Konsert och Kongress från 1 augusti 2015. Uppvuxen i musikerfamilj i Uppsala, har breda musikaliska intressen. Har bl.a. varit chef för Stockholm Jazz Festival och vd för Jazzklubben Fasching.

5 okt. Hacke Björkstén, legendarisk tenorsaxofonist i den svenska jazzeliten och berömd ”storyteller” med en uppsjö av anekdoter från sitt långa liv i jazzen. Hacke: Får jag ta med luren?

19 okt. Britt-Louise Gunnarsson, professor em. i nordiska språk, ordförande i Uppsala Senioruniversitet, hängiven amatörpianist.

2 nov. Anders Widmark, jazzmusiker, kompositör och pianist, särskilt känd för sina improvisationer av psalmer.

16 nov. Alexander Öberg, kompositör, vice dirigent i UAK, sångare, läkarstudent. Ung talang på frammarsch med många strängar på sin lyra.

30 nov. Margareta Raab, organist och körledare i Uppsala domkyrka, ledare för Uppsala Domkyrkas Gosskör och Uppsala Domkyrkas Flickkör.

Tid: Måndagar udda veckor 21/9–30/11 kl. 10.30–12.00. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 10. Svensk jazzhistoria

En serie om levande jazzhistoria och några av jazzens legendariska mästare och orkestrar med en särskild fördjupning kring tongivande svenska insatser under olika jazzepoker. Ulf Johansson Werre spelar, berättar och utvecklar lyssnandets kvaliteter genom analys av inspelningar ur jazzhistorien.

Serieansvariga: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdir., konsult, tfn 018-42 93 95, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, tfn 018-30 28 09. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Tid: Torsdagar jämna veckor 17/9–26/11 kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.

Avgift: 350 kr.

Nr 11. Fördjupad förståelse av jazzmusik

Detta är en serie om musikens uppbyggnad för er som vill träna era sinnen för att förstå och uppfatta mer av musikens sköna värld. Under ledning av Ulf Johansson

Werre får vi en introduktion till hur harmonier, form, melodi och rytmik samverkar till en musikalisk enhet. Vi lär oss hur orkestrens olika delar samarbetar under olika epoker och får också en inblick i grundläggande musikteori. Ulf illustrerar de olika momenten vid flygeln och med andra instrument, och analyserar kompositioner och improvisationer från olika musikgenrer. Fristående fortsättning från förra terminen.

Serieansvariga: **Lasse Sunnås**, fil.mag., tfn 018-30 06 98, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, tfn 018-30 28 09. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Tid: Torsdagar udda veckor 24/9–3/12 kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.

Avgift: 350 kr.

Nr 12. Jazzensemble

Den nydanande kursen i jazzensemble är en unik möjlighet att få musicera tillsammans med andra likasinnade och utveckla sina instrumentala och vokala färdigheter. Under Maestro Ulf Johansson Werres ledning nystar vi upp hemligheterna bakom jazzens standardrepertoire, melodier, ackord och rytmik och övar samspel, interpretation, gehör och tekniska färdigheter. Du har spelat eller sjungit förut och har en grundläggande teknisk förmåga på ditt instrument. Vill du ha härliga aha-upplevelser, hitta en ny dimension i ditt musikintresse, utveckla såväl cerebrala som sociala färdigheter och njuta av musicerande på en ny nivå – sök denna serie.

Serieansvariga: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdir., konsult, tfn 018-42 93 95, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, tfn 018-30 28 09. Maestro vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Tid: Fredagarna 11/9, 18/9, 2/10, 23/10, 6/11, 13/11 kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.

Avgift: 350 kr.

Nr 13. Filmstudio Fyris, Grupp 1

I samarbete med Fyrisbiografen fortsätter vi med satsningen på kvalitetsfilm. Varje film föregås av en kort introduktion. Parallellserie med samma innehåll som Nr 14. *Serieansvariga:* **Karl Johan Eklund**, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27.

Program

15 sept. Det vita bandet. Om barn och tonåringar i en protestantisk by i norra Tyskland åren 1913-14. En svartvit film från 2009 i regi av Michael Haneke, som också svarar för manus. Internationellt uppmärksammat film och belönad med bl.a. Guldpalmen. Längd 145 minuter.

29 sept. Diktatorn. En av Charlie Chaplins mest uppmärksammade filmer om en judisk barberare, diktatorn Adenoid Hynkel och hans båda kumpaner Garbitsch och Herring. Filmen är från 1940 och utspelar sig i Tomanien. Längd 124 minuter.

13 okt. The Reader (Högläsaren). En tysk-amerikansk film från 2008 i regi av Stephen Daldry om relationen mellan en ung pojke och en betydligt äldre kvinna i efterkrigstidens Tyskland. Längd 122 minuter.

27 okt. Det våras för Hitler. Mel Brooks debutfilm från 1967 om Broadway-producenten Max Bialystock och hans revisor Leo. Anses vara en av de stora komediklassikerna. Längd 88 minuter.

10 nov. Flickan från Auschwitz. Ett porträtt av den legendariska journalisten och författaren Cordelia Edvardson som efter sin tid i Theresienstadt och Auschwitz kom till Sverige. Filmen som är från 2005 är producerad av Stefan Jarl. Längd 76 minuter.

24 nov. Bröderna Mozart. Etienne Glaser i rollen som ung, ivrig, okonventionell, debuterande regissör i Mozarts opera Don Juan. En film om ledarskapets problematik. Suzanne Osten producerade filmen 1986. Längd 86 minuter.

Tid: Tisdagar jämna veckor 15/9–24/11 kl. 10.00–ca 12.30.
Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.
Avgift: 350 kr.

Nr 14. Filmstudio Fyris, Grupp 2

Parallellserie med samma innehåll som Nr 13.
Serieansvariga: **Karl Johan Eklund**, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05, och **Anna Ivarsdotter**, professor em. i musikvetenskap, tfn 018-54 40 10.

Program

18 sept. Det vita bandet.

2 okt. Diktatorn.

16 okt. The Reader (Högläsaren).

30 okt. Det våras för Hitler.

13 nov. Flickan från Auschwitz.

27 nov. Bröderna Mozart.

Tid: Fredagar jämna veckor 18/9–27/11 kl. 13.00–ca 15.30.
Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.
Avgift: 350 kr.

Nr 15. Sápmi – historia och kultur

”Trots att vi (samer) är spridda i fyra länder (Sverige, Finland, Norge, Sovjetunionen) betraktar vi oss som ett folk som bor i ett land, Sápmi (Samernas land) med kultur, språk och näringar som är gemensamma.” (ur Svenska Samernas Riksförbunds informationsskrift). Vad vet du om Sápmi, om dess historia och livsvillkoren i mötet med det omgivande storsamhället? Statens politik gentemot samerna har skiftat under olika epoker och kan beskrivas både i termer av framgångsrik samverkan och av konflikt kring rättigheter rörande främst mark och vatten. Samerna är det enda urfolket i Norden och deras kultur som jojk, duodji och språk knyter samman nutid med tidigare sekler i en obruten kedja.
Serieansvariga: **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27, och **Anna Ivarsdotter**, professor em. i musikvetenskap, tfn 018-54 40 10.

Program

22 sept. Lars-Anders Baer, f.d. styrelseordförande i Sametinget, f.d. medlem i FN:s Permanenta Forum för urfolk. *Samerna – ett folk i fyra länder.*

6 okt. Ulf Mörkenstam, professor i statsvetenskap, Stockholms universitet. *Samernas ställning i det svenska samhället.*

20 okt. Gunvor Guttorm, (världens första) professor i duodji, samiskt hantverk och konsthantverk, Samiska högskolan, Kautokeino. *Duodji som hverdagsaktivitet og som moderne uttrykk.*

3 nov. Gunilla Larsson, fil.dr i arkeologi, forskare vid Centrum för genusvetenskap, Uppsala universitet. *Kvinnornas ställning i det samiska samhället från vikingatid till nutid.*

1 dec. Olle Edström, musiker, professor em. i musikvetenskap, Göteborgs universitet. *Från jojken till Jon-Erik Fjällgren.*

10 dec. Lars-Gunnar Larsson, professor em. i finsk-ugriska pråk, Uppsala universitet. *Samiska, ett språk som är flera olika.*

Tid: Tisdagar udda veckor 22/9–1/12 (ej 17/11) samt torsdag 10/12 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.
Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B (dock Universitetshuset, Sal IX den 20/10).
Avgift: 350 kr.

Nr 16. Turkiet – kultur, konflikter och stormaktsdrömmar

Turkiet är med sina snart 80 miljoner invånare en allt viktigare regional makt i den oroliga del av världen där Asien möter Europa. Det är en Nato-makt med komplicerat förhållande till sina allierade, till sina grannländer och till landets olika befolkningsminoriteter, kurder inte minst. Som en del i det östromerska riket och senare det osmanska har Turkiet också en blomstrande och dramatisk historia. Den här föreläsningsserien handlar om detta: om det förflutna, om nutiden och i någon mån också om framtiden.

Serieansvarig: **Lars Nilsson**, f.d. chefredaktör, UNT, tfn 018-13 40 55, 070-662 18 67.

Program

28 sept. Ingmar Karlsson, f.d. ambassadör och författare. *Det osmanska nationsbegreppet och rikets nedgång och fall.*

12 okt. Lars Karlsson, professor i antikens kultur och samhällsliv, Uppsala universitet. *En vandring genom det gamla Istanbul – Konstantinopel.*

26 okt. Karin Ådahl, docent i konstvetenskap, Uppsala universitet, tidigare bl.a. direktör för Svenska forskningsinstitutet i Istanbul. *Det osmanska kulturarvet i den svenska historien.*

9 nov. Simon Sorgenfrei, lektor i religionsvetenskap, Södertörns högskola. *Dansande dervischer – om sufism och sekularism i det moderna Turkiet*.

23 nov. Emma Jörum, statsvetare och forskare vid Uppsala universitet. *Turkiet, IS och kriget i Syrien*.

7 dec. Ingmar Karlsson. *Atatürks kulturevolution och president Erdogans "Nya Turkiet"*.

Tid: Måndagar jämna veckor 28/9–7/12 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 17. Minnen från ett korrespondentliv

Från sina utsiktstorn i London, Peking, Washington, Maputo, New York, Hongkong, Tel Aviv och Helsingfors har de bevakat världen åt oss. Under flera decennier har de varit med och format vår världsbild. De har skildrat dramatiska förändringar, stora katastrofer och också de framsteg som gjorts. Möjligheten att kommunicera har ökat dramatiskt, samtidigt som korrespondentlivet i vissa avseenden har blivit mer riskabelt.

Serieansvarig: **Lars Nilsson**, f.d. chefredaktör, UNT, tfn 018-13 40 55, 070-662 18 67.

Program

7 okt. Titti Nylander var under flera årtionden utrikeskorrespondent för Sveriges Radio med stationeringar i Rom, Mellanöstern, Bryssel, New York och London. *Korrespondentliv på tre kontinenter – världshändelser och vardagsmödor*.

21 okt. Bengt Lindroth var under många år medarbetare på Sveriges Radio med stationering i Finland, Baltikum och Norden. Han har även varit chef för Expressens ledarredaktion. *Nordens återkomst – om grannarnas eviga betydelse*.

4 nov. Maria Sjöqvist är utrikesreporter på Sveriges Radio. Har i snart 20 år bevakat Afrika. Tidvis med bas i Maputo, Moçambique har hon rapporterat om rebelluppror och inbördeskrig men också om Afrikas hoppfulla ekonomiska omvandling. *Afrika i förvandling*.

18 nov. Göran Leijonhufvud har i tre omgångar varit Dagens Nyheters utrikeskorrespondent i Kina. Disputerade 1989 på en avhandling om villkoren för oppositionen i Kina. *Pionjär och veteran – 50 år med Kina*.

2 dec. Cecilia Jacobsson räknar åren som korrespondent för Dagens Nyheter i London som de bästa i sitt journalistliv. *Tony Blair, Diana och Nordirland – fyra händelserika år i Storbritannien*.

9 dec. Kurt Mälarstedt arbetade 43 år på Dagens Nyheter, många av dem med stationering i Washington och London. Numera skriver han böcker, senast om filmregissören Jan Troell. *Tolv år i Washington*.

Tid: Onsdagar udda veckor 7/10–2/12 samt 9/12 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B (dock Universitetshuset, Sal IX den 21/10).

Avgift: 350 kr.

Nr 18. Vardagsjuridik

Denna föreläsningsserie vill ge en grundläggande och allmänt orienterande kunskap om olika juridikområden samt juridiska begrepp som berör oss alla. Syftet är att under sex föreläsningstillfällen klargöra innebörden av gällande lagstiftning samt med praktikexempel belysa hur den tillämpas inom olika områden. Tillfälle ges till frågor och diskussion inom vart och ett av de olika tillämpningsområdena. Vår guide genom juridikens "snårskog" är Uppsalaadvokaten Tom Placht med mångårig daglig praktik som erfarenhetsbakgrund.

Serieansvariga: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdir., konsult, tfn 018-42 93 95, och **Gunhild Hammarström**, professor em. i sociologi, tfn 018-60 08 99.

Program

22 sept. *En introduktion till den svenska rättsordningen. Avtalsrätt.*

6 okt. *Familjerätt.*

20 okt. *Arvsrätt.*

3 nov. *Konsumtionsrätt/köprätt.*

17 nov. *Fastighetsrätt.*

1 dec. *Straffrätt.*

Tid: Tisdagar udda veckor 22/9–1/12 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B (dock Universitetshuset, Sal IX den 20/10).

Avgift: 350 kr.

Nr 19. Marken – maten – miljön

Vårt hem i rymden, planeten Jorden, har en yta av 510 miljoner kvadratkilometer. Av denna yta är 30 procent land och vi får därifrån över 95 procent av den mat vi äter. Jordens befolkning är i dag 7,3 miljarder och beräknas år 2050 ha ökat till 9,6. Enligt FNs organisation för lantbruk och livsmedel, FAO, behöver livsmedelsproduktionen till 2050 öka med 80 procent. FN har, för att understryka betydelsen av detta, utsett 2015 till jordmånsåret. Hur använder vi marken i dag? Hur tillfredsställs våra efterkommandes behov på ett uthålligt sätt?

Serieansvariga: **Kristina Glimelius**, professor em. i kulturväxternas genetik och förädling, SLU, tfn 018-30 16 55, 070-678 50 10, och **Lars Ohlander**, docent i växtodlingslära, SLU, tfn 018-32 09 01.

Program

16 sept. **Rune Andersson**, professor em. i markvetenskap, SLU. *Kampen om marken hårdnar – i huvudsak svenskt perspektiv.*

30 sept. **Göran Bergkvist**, AgrD, forskare, agrara odlingssystem, Institutionen för växtproduktionsekologi, SLU. *Växtodling – ett kunskapskrävande uppdrag.*

14 okt. Ingrid Öborn, professor i agrara odlingssystem, Institutionen för växtproduktionsekologi, SLU, Senior Research Fellow World Agroforestry Centre (ICRAF). *Markanvändningen globalt – markanvändning och matproduktion i ekvatornära områden.*

28 okt. Thomas Kätterer, professor i systemekologi, Institutionen för ekologi, SLU. *Åkermarken en viktig växthusregulator – så kan åkermarken fånga mer koldioxid.*

11 nov. Jan Bengtsson, professor i ekologisk miljövärd, Institutionen för ekologi, SLU. *Åkermarken en del av landskapet – att värna ekosystemtjänster.*

25 nov. Erik Westholm, gästprofessor vid Institutionen för stad och land, SLU. *Lantbruket en viktig del av samhället – självförsörjningsgrad och global livsmedelsförsörjning.*

Tid: Onsdagar jämna veckor 16/9–25/11 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.
Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.
Avgift: 350 kr.

Nr 20. Ordning och reda bland grundämnen. Historia, upptäckter och det periodiska systemet

Serien berättar om en vetenskap full av personer, kända och okända, däribland många svenskar, och inte minst om de miljöer där vetenskap skapas. Den riktar sig till alla intresserade, även till dem som anser sig sakna vetenskaplig bakgrund, men som vill lära sig mer om detta område, som varit och är så viktigt i mänsklighetens historia.

Serieansvariga: **Per Abenius**, civ.ing. i kemi, f.d. miljöchef på Sandvik, tfn 018-50 27 06, 070-271 27 06, och **Monica Waldebäck**, f.d. universitetslektor i kemi, Uppsala universitet, tfn 018-32 37 12, 070-273 58 85.

Program

1 okt. Anders Lundgren, professor em. i idé- och lärdoms historia, Uppsala universitet. *Periodiska systemet – varför och hur uppkom det?*

15 okt. Anders Lundgren. *Hur upptäckte de tidiga kemisterna ett nytt grundämne? Samspelet mellan experiment och teori.*

29 okt. Anders Lundgren. *Mängder av nya grundämnen. 1800-talet, Jöns Jacob Berzelius och andra upptäckare.*

12 nov. Hjalmar Fors, docent i idé- och lärdoms historia, Uppsala universitet. *Om svensk kemi under 16- och 1700-talen då man brottades med gränslinjen alkemi/kemi och upptäckte flera grundämnen.*

26 nov. Anders Lundgren. *Några okända kemister, viktiga i kemins historia, och de sällsynta jordartsmetallerna, då så ointressanta, idag ekonomiskt och politiskt viktiga.*

10 dec. Anders Lundgren. *1900-talet med ny fysik och nya möjligheter ger många nya grundämnen.*

Tid: Torsdagar jämna veckor 1/10–10/12 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.
Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.
Avgift: 350 kr.

Nr 21. Infektionssjukdomar i ett globalt perspektiv

Bakterier och virus finns överallt i människans omgivning. Vårt välbefinnande och överlevnad är beroende av de ca 100 biljoner bakterier som normalt finns i vår tarm. Ett mindre antal bakterier och virus kan motstå människans försvarssystem, ta sig in i värden, föröka och orsaka sjukdom. Om smittsamheten är stor kan det uppstå epidemier, som ibland blir världsomfattande pandemier. Serien behandlar forna tiders farsoter, aktuella epidemier/pandemier och också framtida hot mot mänskligheten som ökande resistens mot antibiotika.

Serieansvariga: **Per Olof Osterman**, docent i neurologi, f.d. överläkare vid Akademiska sjukhuset, tfn 018-12 61 84, 070-374 72 92, och **Björn Öbrink**, professor em. i medicinsk cellbiologi, Karolinska Institutet, tfn 018-32 46 48, 073-183 74 90.

Program

28 sept. Åsa Melhus, universitetslektor, Institutionen för medicinska vetenskaper, klinisk mikrobiologi och infektionsmedicin, Uppsala universitet. *Vad är en infektion – och hur kan den förebyggas?*

12 okt. Helene Castenbrandt, fil.dr, Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet och Internationell postdok. vid Saxo-institutet, Köpenhamns universitet. *Forna tiders farsoter.*

26 okt. Thomas Tängdén, infektionsläkare, Akademiska sjukhuset och forskarassistent i infektionssjukdomar, Uppsala universitet. *Diagnostik och behandling av akuta infektioner – antibiotikas roll.*

9 nov. Björn Olsen, professor i infektionssjukdomar, Institutionen för medicinska vetenskaper, klinisk mikrobiologi och infektionsmedicin, Uppsala universitet. *De nya farsoterna – från HIV till ebola.*

23 nov. Otto Cars, professor i infektionssjukdomar, Institutionen för medicinska vetenskaper, Action on Antibiotic Resistance (ReAct), Uppsala universitet. *När antibiotika inte längre fungerar.*

7 dec. Paneldiskussion om framtiden – hot och möjligheter

Gert Helgesson, professor, Centrum för Hälso- och sjukvårdsetik (CHE), Karolinska Institutet. *Etiska aspekter*

Otto Cars, *Vad gör man internationellt – tekniskt och organisatoriskt?*

Dan Andersson, professor i medicinsk bakteriologi, Uppsala universitet, FOU

Kerstin Borg, analytiker vid Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap. *Hur förbereder sig Sverige för de hot som kan identifieras?*

Tid: Måndagar jämna veckor 28/9–7/12 kl. 15.15–16.45.
12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.

Avgift: 350 kr.

Nr 22. Språket och människan III

Denna föreläsningsserie är den tredje om Språket och människan. Den vill belysa generella språkfenomen och speciella drag i det svenska språket, till exempel versmetrik, musikalitet och utländskt inflytande. Även icke-verbal kommunikation och förändringar i språkförmågan orsakade av hjärnskador kommer att behandlas.

Serieansvarig: **Erling Wande**, professor em. i finska, tfn 018-46 15 47, 070-546 15 47.

Program

24 sept. Tomas Riad, ledamot av Svenska Akademien, professor i nordiska språk, Stockholms universitet. *Språk och versmetrik.*

8 okt. Lars Melin, docent i svenska, Stockholms universitet. *Svenskan – nyss, nu och sen.*

22 okt. Ellen Bijvoet, universitetslektor i svenska, Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet. *Svenska med något utländskt.*

5 nov. Ulf Jederlund, musikhandledare, legitimerad psykoterapeut, Specialpedagogiska institutionen, Stockholms universitet. *Musik och språk – ett holistiskt perspektiv på kommunikation och språktillägnet.*

19 nov. Marianne Gullberg, professor i psykolingvistik, Lunds universitet. *Att få grepp om betydelse. Vad gester avslöjar om språk och språkinläring.*

3 dec. Monica Blom Johansson, universitetslektor, Institutionen för neurovetenskap, BMC, Uppsala. *Vad händer med språket då hjärnan skadas i vuxen ålder? Afasier och andra språkstörningar.*

Tid: Torsdagar udda veckor 24/9–3/12 kl. 13.15–14.45.
12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B (dock Universitetshuset, Sal IX den 22/10).

Avgift: 350 kr.

Studiecirklar

Hur anmäler man sig? Se sidan 18 i programmet.

Varje cirkelträff omfattar 2 x 45 minuter, där ej annat anges.

RELIGION, FILOSOFI OCH HISTORIA

Nr 23. Världsreligionerna idag

Bo Nylund, teol.dr h.c., f.d. gymnasie- och universitetslektor, tfn 018-50 37 82.

I cirkeln avser vi att belysa de centrala föreställningarna i de gamla men fortsatt livskraftiga traditioner som brukar kallas ”de fem världsreligionerna”. Under höstterminen kommer vi att särskilt fokusera på religion i Öst- och Sydostasien. Den oroande utvecklingen i Mellersta Östern kommer också att kräva vår uppmärksamhet. Vilken är religionens roll i det som sker där? Handlar det verkligen om ett religionskrig som man här i Väst gärna uppfattar det? Vi skall också hinna med ett studium av det som förenar och skiljer de tre ”abrahamitiska” religionerna – judendom, kristendom och islam – som alla har uppstått just i Mellersta Östern.

Tid: Torsdagar udda veckor 24/9–3/12 kl. 13.15–14.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 24. Tro och vetande genom seklerna

Bo Nylund, teol.dr h.c., f.d. gymnasie- och universitetslektor, tfn 018-50 37 82.

Cirkeln är idé- och vetenskapshistorisk och behandlar relationerna mellan religiösa trosföreställningar och vetenskap. Under höstterminen följer vi utvecklingen från de försokratiska filosoferna fram till och med renässansen

och reformationen. Vi diskuterar vad vetenskaplig metod innebär och vad som rimligen menas med religiös tro. Frågan om hur kunskap på förnuftets och erfarenheternas grund kan förenas med kunskap baserad på uppenbarelse och heliga skrifter har ställts under alla historiska epoker och vi skall delta i denna diskussion som pågår seklerna igenom.

Tid: Torsdagar jämna veckor 17/9–26/11 kl. 13.15–14.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 25. Lite gammalt, lite barockt, lite modernt

Jörn Johansson, fil.lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 018-37 20 11, 070-837 21 11.

Besök i tre uppländska kyrkor. Efter en introduktion i Missionskyrkan varannan gång besöker vi i tur och ordning:

1. Häverö kyrka, tidigt 1300-tal, omfattande kalkmålningar, praktfullt altarskåp.
  2. Roslags-Kulla barockkyrka, byggd 1706, nära Wira bruk i Roslagen.
  3. Essinge kyrka, tidigt 1300-tal, omfattande kalkmålningar, praktfullt altarskåp.
- Eventuellt besöker vi även Wira bruk i samband med besöket i Roslagskulla och en glasmålningateljé i samband

med besöket i Essinge kyrka.

Transporterna ordnar vi med egna bilar.

Tid: Måndagar udda veckor 7/9–16/11. Den 7/9, 5/10, 2/11 kl. 9.15–10.45, övriga måndagar varierande tider. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten 7/9, 5/10, 2/11, i övrigt kyrkobesök.

Avgift: 300 kr.

Nr 26. Tre domkyrkor – tre maktcentra

Jörn Johansson, fil.lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 018-37 20 11, 070-837 21 11.

Besök i tre domkyrkor. Efter en introduktion i Missionskyrkan varannan gång besöker vi i tur och ordning:

1. Linköpings domkyrka med en dramatisk ombyggnads-historia under 1812–13.

2. Stockholms domkyrka med silveraltaret, kalkmålningar av Albertus Pictor, Vädersolstavlan.

3. Uppsala domkyrka, ett bygge som gav Uppsala ett nytt kyrkligt centrum.

Till Linköping åker vi i egna bilar, till Stockholm åker vi tåg.

Tid: Måndagar jämna veckor 14/9–23/11. Den 14/9, 12/10, 9/11 kl. 9.15–10.45, övriga måndagar varierande tider. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten 14/9, 12/10, 9/11, i övrigt kyrkobesök.

Avgift: 300 kr.

LITTERATUR, KONST OCH MUSIK

Nr 27. Svenskt 50-tal, Grupp 1

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 018-22 48 43, 070-749 11 35.

Vi läser sex romaner av svenska författare. Deltagarna ombeds att till första sammankomsten läsa Olle Hedberg *Iris och löjtnantshjärta*. Nya deltagare hälsas välkomna. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 28.

Tid: Onsdagar jämna veckor 16/9–25/11 kl. 13.00–14.30. 12 timmar.

Lokal: Frälsningsarmén, S:t Persgatan 20.

Avgift: 300 kr.

Nr 28. Svenskt 50-tal, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 27.

Tid: Onsdagar udda veckor 23/9–2/12 kl. 13.00–14.30. 12 timmar.

Lokal: Frälsningsarmén, S:t Persgatan 20.

Avgift: 300 kr.

Nr 29. Två romaner av Helena Henschen och deras historiska bakgrund

Elisabeth Auer, fil.dr i tyska, tfn 070-494 41 51.

Med sitt vackra språk gestaltar Helena Henschen såväl händelser i sin egen familjs historia som svenskt samhälle under början av 1900-talet i de båda romanerna *I skuggan av ett brott* (2004) och *Hon älskade* (2008). Vi läser och diskuterar dessa romaner och deras historiska bakgrund.

Tid: Tisdagar jämna veckor 15/9–24/11 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 30. Skrivarstuga, Grupp 1

Birgitta Hahn, fil.lic., f.d. gymnasielärare, tfn 073-787 49 37.

Cirkeln välkomnar medlemmar som tycker om att skriva och att lyssna på andras texter. Skrivarstugan kan ge tips och inspirera, men du är fri att skriva om allt möjligt som ger skrivarlust, t.ex. barndomen, livserfarenheter, kåserier,

fria fantasier... Prosa eller poesi! Tag med något som du skrivit, som du vill läsa upp för oss. Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Tisdagar udda veckor 22/9–1/12 kl. 13.00–15.00. 16 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (dock Missionskyrkan, Arken 3/11).

Avgift: 450 kr.

Nr 31. Skrivarstuga, Grupp 2

Görel Bergman-Claeson, docent i nordiska språk, tfn 018-55 34 84, 070-951 66 27.

Vill du komma igång med att skriva eller har du ett skrivprojekt på gång? Vi skriver, läser och diskuterar egna texter inom olika genrer och funderar över hur vi själva arbetar med språket. Vad är det som gör en text läsvärd? Och vem bestämmer egentligen vad som är rätt eller fel?

Tid: Fredagar udda veckor 11/9–4/12 (ej 23/10) kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.

Avgift: 300 kr.

Nr 32. Akvarellmålning, Grupp 1

Dirk Fock, konstnär, tfn 070-874 45 84.

Akvarellmålning för dem som kan grunderna i akvarell-teknik. Vi diskuterar teman för våra övningar. Det kan vara allt från stilleben, landskap (fantasi eller efter foto) till porträtt. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 33.

Tid: Onsdagar udda veckor 23/9–2/12 kl. 9.15–11.45. 18 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 450 kr.

Nr 33. Akvarellmålning, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 32.

Tid: Onsdagar udda veckor 23/9–2/12 kl. 12.15–14.45. 18 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 450 kr.

Nr 34. Teckning

Christer Kempe, konstnär och bildpedagog,

tfn 018-71 35 15.

Figur- och frihandsteckning kombinerat med akvarell.

Medtag teckningsblock och pennor.

Tid: Tisdagar jämna veckor 15/9–24/11 kl. 10.00–12.30.

18 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.

Avgift: 450 kr.

Nr 35. Psalm och andlig visa

Kerstin Berglund, kantor, f.d. kyrkoherde,

tfn 018-50 42 22.

Gamla och nya psalmer och visor. Rika tillfällen till sång.

Cirkeln avslutas med de traditionella adventssångerna.

Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Tisdagar udda veckor 22/9–1/12 kl. 10.00–11.30.

12 timmar.

Lokal: Vindhems kyrkan, Vindhemsgatan 9.

Avgift: 300 kr.

Nr 36. Sjung ut! Körsång med Goldsingers

Gina van Dam, körledare och sångpedagog,

tfn 070-994 23 03.

Kom och sjung med hela kroppen och släpp loss glädjen!

Att sjunga är friskvård på hög nivå. Goldsingers är USU:s

egen kör och sjunger allt som är kul, både stämsång och

unisont.

Tid: Varje onsdag 9/9–25/11 kl. 11.15–12.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen.

Avgift: 600 kr.

SAMHÄLLSVETENSKAP OCH JURIDIK

Nr 37. EU:s sociala utmaning

Paul Reichberg, fil.kand., tfn 070-673 85 64.

Cirkeln syftar till att närmare bekanta sig med EU-

medborgarnas sociala rättigheter, välfärdsgapet och den

fria rörligheten, Eurokrisen och EU:s nya arbetsmarknads-

politik, EU:s sociala dialog, skillnader i hälsa och välbefinnande

i EU och liknande frågor.

Tid: Tisdagar udda veckor 22/9–1/12 kl. 15.15–16.45.

12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 300 kr.

NATURVETENSKAP, MEDICIN OCH TEKNIK

Nr 38. Fåglar under hösten

Pekka Westin, Upplands ornitologiska förening,

tfn 0171-46 30 39, 070-572 80 42.

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter

exkursioner till olika fågellokaler. Både nybörjare och mer

vana är välkomna. Resorna förutsätter samåkning i egna

bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och

vara utrustad med stövlar, oömma kläder och kikare. En

fågelbok är också bra att ha.

Tid: Onsdag 26/8 kl. 13.30–15.00. Därefter följande tider

(om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

27/8 kl. 6.00–10.00 Vendelsjön.

1/9 kl. 13.00–17.00 Hjälstaviken.

7/9 kl. 7.00–11.00 Lövstaslättan.

14/9 kl. 7.00–13.00 Ledskär.

18/9 kl. 7.00–11.00 Hjälstaviken.

Lokal: Storgatan 11 den 26/8, därefter utomhus.

Avgift: 750 kr.

frågor/tidningsartiklar eller annat efter deltagarnas

önskemål.

Tid: Torsdagar jämna veckor 17/9–26/11 kl. 13.15–14.45.

12 timmar.

Lokal: BMC, samling 17/9 vid ingång A8, därefter lokal

enligt utdelat schema.

Avgift: 300 kr.

Nr 40. Svarta hål och mörk materia, Grupp 1

Staffan Yngve, professor em. i teoretisk fysik, Uppsala

universitet, tfn 018-52 05 81, 070-297 80 16.

Astronomer har funnit allt fler bevis för att de flesta, ja

kanske alla, galaxer har ett supermassivt svart hål i

centrum med märkliga egenskaper. Begreppet mörk

materia introducerades som en förklaring till varför

galaxer roterar mycket fortare än vad de borde göra i

förhållande till den mängd synlig materia de innehåller.

Cirkeln är en fristående fortsättning på "Universums

mörka sida" och bygger på en nyutkommen bok, Mörkret

vid tidens ände, av Ulf Danielsson. Den kräver inga

särskilda förkunskaper. Parallellcirkel med samma

innehåll som Nr 41 och 42.

Tid: Torsdagar jämna veckor 17/9–26/11 kl. 13.15–14.45.

12 timmar.

Lokal: Oseenska rummet, Ångströmlaboratoriet hus 7,

våning 3.

Avgift: 300 kr.

Nr 39. Kemin i vardagen

Monica Waldebäck, f.d. universitetslektor i kemi,

tfn 018-32 37 12, och **Ove Bohman**, professor em. i

organisk kemi, tfn 070-939 93 30.

Cirkeln behandlar kemins roll i våra liv: kemin i samhället,

kemin i kroppen, i läkemedel, i köket, i miljön, i material,

i samband med klimatet. Cirkeln kan dessutom ta upp

kemin i kriminella sammanhang, livscykelanalys och

kemin i Uppsala. Vi tar också upp dagsaktuella

Nr 41. Svarta hål och mörk materia, Grupp 2

Parallellcirkel med samma cirkelledare och innehåll som Nr 40 och 42.

Tid: Torsdagar jämna veckor 17/9–26/11 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Oseenska rummet, Ångströmlaboratoriet hus 7, våning 3.

Avgift: 300 kr.

Nr 42. Svarta hål och mörk materia, Grupp 3

Parallellcirkel med samma cirkelledare och innehåll som Nr 40 och 41.

Tid: Torsdagar udda veckor 24/9–3/12 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Oseenska rummet, Ångströmlaboratoriet hus 7, våning 3.

Avgift: 300 kr.

SPRÅK

Nivåskala för språkstudier

Senioruniversitetets modell för språkstudier bygger på Europarådets nivåskala för språkfärdigheter. Nivåskalan beskriver fem olika färdigheter; hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet i sex olika nivåer, A1, A2, B1, B2, C1 och C2. För att avgöra på vilken nivå man ligger finns en självbedömningstabla. I den beskriver så kallade deskriptorer färdigheterna för varje nivå genom påståenden som börjar med Jag kan...

Om du uppnått målen för en viss nivå skall du följa en kurs på nästa nivå. Vid osäkerhet om val av lämplig nivå kan respektive cirkelledare kontaktas. För cirklar som latin, som inte längre talas, kan nivåskalan inte tillämpas. Självbedömningstablan i sin helhet finns på webbplatsen, www.usu.se.

Nivå A1

Jag har inga eller mycket ringa förkunskaper när jag börjar i cirkeln. När jag går vidare till nästa nivå har jag uppnått följande färdigheter.

- Jag kan förstå vanliga ord och fraser när språket talas tydligt, och om de är hämtade från enkla och konkreta vardagssituationer.
- Jag kan delta i enkla samtal genom att ställa och besvara frågor om välbekanta ämnen.
- Jag kan muntligt beskriva till exempel var jag bor och personer jag känner.
- Jag kan förstå vanliga ord och mycket enkla meningar, till exempel på anslag och affischer.
- Jag kan skriva korta enkla meningar, till exempel vykort.

Nivå A2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A1.

- Jag kan förstå vad som sägs i beskrivningar av vardagen – hem, mat, shopping, kommunikationer och väderlek.
- Jag kan presentera mig själv, min familj och andra människor och berätta om och beskriva händelser i vardagslivet.
- Jag kan förstå informationen till exempel i annonser, prospekt, menyer och tidtabeller.
- Jag kan läsa enkla berättelser.
- Jag kan skriva enkla meddelanden och brev.

Nivå B1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A2.

- Jag kan förstå innehållet i tydligt tal om för mig välkända ämnen.
- Jag kan återberätta något jag läst eller hört.
- Jag kan ta aktiv del i en diskussion om välbekanta ämnen.
- Jag kan läsa och tillgodogöra mig artiklar och litterära texter skrivna på ett någorlunda lätt språk.
- Jag kan skriva personliga brev och sammanhängande texter om egna intresseområden.

Nivå B2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B1.

- Jag kan förstå det mesta av innehållet i längre muntliga framställningar om välbekanta ämnen och nöjaktigt förstå det som sägs i nyheter i radio och TV.
- Jag kan relativt detaljerat återberätta en historia.
- Jag kan aktivt delta i en diskussion och kan förklara och försvara mina åsikter.
- Jag kan läsa och förstå sakprosatexter och skönlitteratur på en inte alltför avancerad nivå.
- Jag kan skriva sammanhängande texter inom mina intresseområden.

Nivå C1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B2.

- Jag kan förstå olika typer av framställningar även om språket talas snabbt och med viss dialektal färgning och jag kan utan större ansträngning förstå TV-program och filmer.
- Jag kan tala utan att tydligt söka efter ord och uttryck i egna framställningar, samtal och diskussioner.
- Jag kan läsa och förstå långa och komplexa texter, såväl sakprosa som skönlitteratur.
- Jag kan skriva recensioner av litterära verk, artiklar och film.

Nivå C2

Jag har inga svårigheter att förstå allt talat språk, vare sig i direktkontakt eller via radio och TV och deltar lätt i avancerade diskussioner. Jag kan skriva komplex text i passande stil.

Nr 43. Engelsk konversation B1

Birgitta Attling Nordenfelt, f.d. rektor för F-9 Montessoriskola. Certificate of Proficiency in English (CPE), tfn 070-658 78 50.

Cirkelns tema är händelser i vardagslivet, framförallt i den engelskspråkliga världen. Målet är att utveckla och skapa tillit till den egna muntliga förmågan genom att öva vardags-språk, öka ordförrådet och stärka uttalet. Vi arbetar huvudsakligen i grupp med samtal, övningar och presentationer utifrån deltagarnas intressen och önskemål. Ingen kurslitteratur används, fokus ligger på den muntliga delen av språkinläringen.

Tid: Varje onsdag 16/9–2/12 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 44. English: Language and Literature B2, Grupp 1

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 018-22 48 43, 070-749 11 35.

Vi läser texter i Alderborn-Ågren *English Your Way* samt noveller av afrikanska författare. Vi diskuterar vad som händer i världen i allmänhet och i den engelskspråkiga världen i synnerhet. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 45.

Tid: Varje onsdag 9/9–25/11 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.

Lokal: Frälsningsarmén, S:t Persgatan 20.

Avgift: 600 kr.

Nr 45. English: Language and Literature B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 44.

Tid: Varje onsdag 9/9–25/11 kl. 11.00–12.30. 24 timmar.

Lokal: Frälsningsarmén, S:t Persgatan 20.

Avgift: 600 kr.

Nr 46. Amerikansk film B2 och uppåt

Désirée Koslin, f.d. college professor, New York City, tfn 070-358 37 60.

Tre klassiska "screwball comedies" från 40- och 50-talen bjuder på Hollywoods glamour och eskapism och lockar till många gapskratt. Vi skall också pejla specifikt amerikanska språkidiom och samhällsaspekter och omständigheterna kring genrens storhetstid och popularitet. Språkligt arbete tillfälle 1, 3, 5, filmvisning tillfälle 2, 4, 6. Arbetspråket är engelska.

Tid: Onsdagar udda veckor 23/9–2/12 (ej 21/10) samt 28/10 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 47. Franska A1

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Nybörjarcirkel (första terminen). Vi börjar från grunden och lär oss uttal, ordförråd och basgrammatik. Inriktning på vardagsfraser och enkla samtal i dialogövningar. Grammatikgenomgångar med muntliga och skriftliga övningar. Bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike. Kurslitteratur: *Un air de Paris*.

Tid: Varje tisdag 15/9–1/12 kl. 13.15–14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Missionskyrkan, Arken 13/10, 10/11).

Avgift: 600 kr.

Nr 48. Franska A2

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Fjärde terminen. Fördjupad träning i att tala, läsa, höra, skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Målet är att utöka ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia.

Kurslitteratur: *Un air de France*.

Tid: Varje tisdag 15/9–1/12 kl. 15.15–16.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Missionskyrkan, Arken 13/10, 10/11).

Avgift: 600 kr.

Nr 49. Franska B1

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Fördjupat samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Målet är att utöka ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia, diktamen.

Kurslitteratur: *Un air de la vie française*.

Tid: Varje onsdag 16/9–2/12 kl. 14.15–15.45. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 50. Franska B1

Eva Wockelberg, fil.mag., språklärare, tfn 076-161 10 95.

"Trois minutes" då deltagarna talar fritt och kort om ett självvalt ämne (frivilligt). Läsning av skönlitteratur som gruppen väljer. Samtalsträning parvis eller i grupp. Orientering om aktuella frågor i fransktalande länder via utdrag ur fransk press. *Contexte* – ett webbaserat material (övar realia, ordförråd och grammatik) för eget arbete med uppföljning. Matlagning på franska vid en sammankomst. Vi använder *Bonniers franska grammatik / Den franska grammatiken*.

Tid: Varje onsdag 9/9–25/11 kl. 13.15–14.45. 24 timmar.

Lokal: Meddelas senare.

Avgift: 600 kr.

Nr 51. Franska B1–B2, Grupp 1

Britt Pudas, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-51 58 34.

Fördjupad träning i att tala, höra och läsa samt i viss utsträckning att skriva. Fria och styrda dialoger, samtal om kända ämnen och aktuella händelser i målspråks-länderna. Samtal kring lästa texter, bildbeskrivningar, sång, film. Övningar via internet i ordkunskap, grammatik och realia, *Contexte 1* och *2*. Skönlitteratur, tidningstext. Kurslitteratur: Roman/noveller/andra texter som bestäms av gruppen, *Bonniers franska grammatik / Den franska grammatiken*, omfattande stencilerat material.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 52.

Tid: Varje onsdag 16/9–2/12 kl. 15.00–16.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 52. Franska B1–B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 51.

Tid: Varje onsdag 16/9–2/12 kl. 13.15–14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 53. Fransk film B1 och uppåt

Michel Barbier, f.d. universitetsadjunkt, Uppsala universitet, ordförande i Alliance française d'Upsal sedan 1992, tfn 073-223 21 77.

Frankrike är Europas i särklass största filmproducerande land. Tre nyare franska filmer bildar underlag för höstterminens franska filmcirkel. Inga föreläsningar utan samtal och lättsamma aktiviteter på franska. Syfte: att deltagarna skall förstå varje films sammanhang, bakgrund, handling och undan för undan komma in i dess värld och miljöer. Cirkelns struktur: språkligt arbete tillfälle 1, 3 och 5, filmvisning tillfälle 2, 4 och 6 (med svensk text alt. helt utan text).

Tid: Varje onsdag 14/10–25/11 (ej 28/10) kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Kerstin Ekmansalen, Stadsbiblioteket.

Avgift: 300 kr.

Nr 54. Fransk konversation B2 och uppåt

Frederic Öberg, fil.kand., f.d. stabschef vid länsstyrelserna i Stockholm och Uppsala, tfn 018-14 68 15, 070-380 50 09.

Konversationspassen – uteslutande på franska – kommer att behandla aktuella företeelser i fransktalande samhällen (Frankrike/Belgien/Kanada och/eller vissa afrikanska länder), såväl samhällsfrågor som kultur och litteratur. Deltagarna får lämna egna önskemål inför de olika sammankomsterna.

Tid: Varje torsdag 17/9–22/10 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 300 kr.

Nr 55. Franska B2–C1

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Utökat ord- och frasförråd, fördjupade grammatikövningar, muntliga och skriftliga. Fria och bundna dialoger, parövningar, hörförståelseövningar, bildbeskrivningar, referat, kultur och samhälle. Deltagarna gör egna presentationer av valfritt ämne. Diktamen. Kurslitteratur: *Un air du monde français*.

Tid: Varje onsdag 16/9–2/12 kl. 12.30–14.00. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 56. Franska B2–C1

Eva Wockelberg, fil.mag., språklärare, tfn 076-161 10 95.

”Trois minutes” – deltagarna talar fritt och kort om ett självvalt ämne. Skönlitteratur utgör basen för diskussioner. Utökad användning av nyhetsmaterial (press och TV-inslag) för orientering om kultur, politik och samhällsfrågor. Matlagning på franska vid en sammankomst. Skriftlig översättning till franska. Vi använder *Bonniers franska grammatik / Den franska grammatiken*.

Tid: Varje onsdag 9/9–25/11 kl. 11.15–12.45. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 57. Franska B2–C1

Philippe Collet, lärare i franska, tfn 018-50 64 47.

Deltagarna väljer en artikel från den franska pressen tagen från nätet och presenterar den för de andra deltagarna. Vi läser och diskuterar den tillsammans. Vi läser även andra artiklar som handlar om aktualiteter från det franska samhället. Vi ser film textad på franska från TV5 Monde / France2 eller annat. Kurslitteratur: *Exercice d'abandon* av Catherine Guillebaud (Seuil 2013, réédition Points 2014).

Tid: Varje tisdag 15/9–8/12 (ej 27/10) kl. 11.00–12.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 58. Franska C1

Yaga Sosnowska, lärare i franska vid Folkuniversitetet, tfn 018-55 28 92.

Vi diskuterar vardagliga erfarenheter, aktuella händelser, böcker vi läst och filmer vi sett. Vi läser tillsammans en bok eller några kapitel från flera böcker. Vi ser franska filmer med fransk text.

Tid: Varje onsdag 16/9–2/12 kl. 11.00–12.30. 22 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.

Avgift: 600 kr.

Nr 59. Franska C1–C2

Philippe Collet, lärare i franska, tfn 018-50 64 47.

Deltagarna väljer själva ett tema som de presenterar och diskuterar med de andra deltagarna. Vi talar om kultur-evenemang både i Sverige och Frankrike (filmer, pjäser, utställningar...). Vi läser också artiklar från den franska pressen tagna från nätet om olika aktualiteter (samhälle, ekonomi, politik eller andra ämnen). Vi ser videospelningar (film, debatter, dokumentärer) från TV5 Monde / France2 eller annat. Kurslitteratur: *C'est fort la France* av Paule Constant (Gallimard 2013).

Tid: Varje tisdag 15/9–8/12 (ej 27/10) kl. 9.15–10.45. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 60. Italienska A1

Maj-Britt Asmelash, fil.kand., språklärare, tfn 076-029 28 97.

Nybörjarcirkel (första terminen). Vi använder boken *Espresso 1* och annat material såsom texter och hörövningar. Vi lär oss grunderna i det italienska språket. Vi tränar grammatik och enklare konversation.

Tid: Varje måndag 14/9–30/11 kl. 09.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 61. Italienska A2

Katarina Helligren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39.

Inriktning på vardagsfraser och enkla samtal. Vi fortsätter i kursboken *Prego 2* och går igenom de grammatiska grunderna. Målet är att deltagarna skall få ett basordförråd

och grundlägga ett gott uttal. Vi lyssnar på italienska sånger och ser ev. delar av en italiensk film med svensk text. Vi talar om Italien.

Tid: Varje tisdag 15/9–1/12 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 62. Italienska B1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39.

Cirkel med inriktning på vardagsfraser och enkla samtal. Vi fortsätter i kursboken *Prego 3*. Vi repeterar de grammatiska grunderna. Målet är att deltagarna skall få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi behandlar Italien ur olika perspektiv, läser noveller, lyssnar på italienska sånger och ser italiensk film.

Tid: Varje tisdag 15/9–1/12 kl. 13.00–14.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 63. Italienska B2, Grupp 1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39.

Vi inriktar oss på vardagsfraser och konversation. Målet är att utöka ordförrådet, hörförståelsen och att öva upp ett gott uttal. Deltagarna får öva att göra enkla presentationer om ett valfritt ämne. Vi fortsätter med romanen *Nel mare ci sono i cocodrilli* av Fabio Geda. Vi behandlar Italien ur olika perspektiv, lyssnar på italienska sånger och ser en italiensk film, textad på italienska. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 64.

Tid: Varje torsdag 17/9–3/12 kl. 10.30–12.00. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 64. Italienska B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 63 (men vi fortsätter med romanen *Il selenzio dell'onda* av Gianrico Carofiglio).

Tid: Varje måndag 14/9–30/11 kl. 13.30–15.00. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 65. Italienska B2, Grupp 3

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39.

Vid första cirkelträffen väljer vi en roman. Vi gör olika övningar knutna till texterna och diskuterar också innehållet. Tonvikten ligger på muntlig framställning och konversation. Deltagarna får också öva att göra egna presentationer om olika ämnen. Vi behandlar Italien ur olika perspektiv, läser och diskuterar tidningsartiklar från dagspress och veckopress. Vi lyssnar på italienska sånger där vi går igenom texten och vi ser en italiensk film, textad på italienska.

Tid: Varje måndag 14/9–30/11 kl. 10.30–12.00. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 66. Italienska B2

Eva Linderöth, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 073-033 69 12, 018-21 89 18.

Vi läser, kommenterar och diskuterar en roman. Vi

behandlar grammatiska moment enligt deltagarnas behov och önskemål. Deltagarna får också göra muntliga presentationer efter eget val. Vi följer vad som händer i Italien och ser en italiensk film, textad på italienska.

Förslag från deltagarna välkomnas under cirkelns gång.

Tid: Varje onsdag 16/9–2/12 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 67. Italienska C1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39.

Konversation och diskussion på italienska. Vi läser en roman som vi väljer vid första sammankomsten. Vi diskuterar och kommenterar det vi läser. Deltagarna gör muntliga presentationer om olika ämnen och vi diskuterar Italien ur olika perspektiv med utgångspunkt i artiklar, webbsidor m.m. Cirkelns mål är att utöka ordförrådet och förbättra förmågan att uttrycka sig. Vi lyssnar också på italienska sånger och ser en italiensk film, textad på italienska.

Tid: Varje torsdag 17/9–3/12 kl. 13.30–15.00. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 68. Kinesiska A1

Yuehua Dong, språklärare från Kina, 070-632 86 26.

Nybörjarcirkel. Målet är att deltagarna skall behärska rikskinesiskans grundläggande uttal och enkla talade fraser. Det kinesiska skriftspråkets struktur och vanligare enklare tecken presenteras. Olika aspekter av kinesisk kultur såsom kärlek, antikviteter, boende, utbildningar, historia, kinesiska minoriteter och religion illustreras med film, musik, bild. Denna cirkel passar särskilt den som inte tidigare studerat kinesiska eller som har intresse av eller önskar besöka Kina. Undervisningsspråk är svenska.

Tid: Varje fredag 18/9–4/12 (ej 30/10) kl. 10.45–12.15.

24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 69. Latin 2:a terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.

Studium av tillrättalagda texter samt några bearbetade autentiska texter. Formlära och enkel syntax. Rikligt övningsmaterial i stencilform. Latinets uttal. Latinska sentenser och citat. Morfem och fonem. Etymologi. Latin i moderna språk, särskilt svenska och engelska. Översikt över romarrikets historia. Staden Rom. Samhälle, arkitektur, konst, mytologi i anslutning till textmaterial. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua latina!* fr.o.m. sid. 57.

Tid: Varje onsdag 9/9–25/11 kl. 11.00–12.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 70. Latin 7:e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.

Tillrättalagda texter och autentiska texter från klassisk tid och medeltid. Formlära och syntax. Övningsmaterial i

stencilform. Latinska sentenser och citat. Latin i de moderna språken, särskilt engelska. Ordbildning. Etymologier. Allmän realia med individuella presentationer. Det romerska samhället, arkitektur, konst, mytologi. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua latina!* från sid. 185. Valfritt lexikon, Nils Sjöstrand *Ny latinsk grammatik* rekommenderas.
Tid: Varje torsdag 10/9–26/11 kl. 15.15–16.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 71. Latin 15:e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.
Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter – prosa, poesi, vetenskap, konst, historia, samhälle – från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Grammatik med tonvikt på syntax. Översättning till latin. Ordkunskap och ordbildning. Etymologier. Sentenser. Latinska morfem i moderna språk. Latinets roll i Europa. Fördjupning i romarrikets historia i anslutning till lästa texter. Individuella föredrag. Kurslitteratur: stencilerat material, Nils Sjöstrand *Ny latinsk grammatik*, valfritt lexikon.
Tid: Varje torsdag 10/9–26/11 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Missionskyrkan, Arken 8/10, 22/10).
Avgift: 600 kr.

Nr 72. Latin 17:e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.
Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter – prosa, poesi, vetenskap, konst, historia, samhälle – från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Grammatik med tonvikt på syntax. Översättning till latin. Ordkunskap och ordbildning. Etymologier. Sentenser. Latinska morfem i moderna språk. Latinets roll i Europa. Fördjupning i romarrikets historia i anslutning till lästa texter. Individuella föredrag. Kurslitteratur: stencilerat material, Nils Sjöstrand *Ny latinsk grammatik*, valfritt lexikon.
Tid: Varje torsdag 10/9–26/11 kl. 11.00–12.30. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Missionskyrkan, Arken 8/10, 22/10).
Avgift: 600 kr.

Nr 73. Ryska A2

Mark Wahlström, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-50 84 56.
Femte terminen. Vi börjar med lärobokens del 2 där vi ägnar oss åt verbläran och något längre texter än i del 1. Vi prövar på en och annan kort autentisk text. Vi fortsätter med muntliga och skriftliga övningar. Kurslitteratur: Erik Fält *Trojka–Da 2*, textbok och övningsbok.
Tid: Varje måndag 7/9–30/11 (ej 26/10) kl. 10.45–12.15. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11 (dock Missionskyrkan, Arken 5/10, 2/11).
Avgift: 600 kr.

Nr 74. Samiska A1

Lars-Gunnar Larsson, professor em. i finsk-ugriska språk, 073-327 77 99, 018-46 23 64.

Nybörjarcirkel (första terminen). Samiska, ett av de nationella minoritetsspråken i Sverige, består egentligen av en grupp av språk. Lulesamiska, som lärs ut i denna cirkel, har sin bas i fjällvärlden kring Jokkmokk i Sverige och Tysfjord på norsk sida. Grammatiken är rik på former men alla bildas helt regelbundet. Ordförrådet kan ibland tyckas främmande, men det öppnar vägen in till en annan kultur och ett annat perspektiv på tillvaron. Vad sägs om t.ex. verbet bevllut som betyder 'att råka ut för barmarks-fläckar'? I cirkeln arbetar vi med uttal och elementär grammatik och lär oss förstå och svara på enkla frågor. Kursbok är Karin Tuolja & Susanna Angéus *Kuoljok Giellaj hilá*. (2:a uppl.) Jokkmokk 2013.
Tid: Varje torsdag 17/9-3/12 kl. 11.15-12.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 600 kr.

Nr 75. Spanska A1

Ingrid Nordberg, fil.lic., f.d. universitetslärare i spanska och tyska, tfn 018-51 99 97, 070-296 75 33.
Nybörjarcirkel (första terminen). Vi börjar från grunden och lär oss uttal, basordförråd och grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kursbok är Waldenström, Westerman, Wik-Brez *Caminando 1* (obs! ISBN 978-91-27-69434-7).
Tid: Varje tisdag 8/9–1/12 (ej 10/11) kl. 11.00–12.30. 24 timmar.
Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.
Avgift: 600 kr.

Nr 76. Spanska A1–A2

Ingrid Nordberg, fil.lic., f.d. universitetslärare i spanska och tyska, tfn 018-51 99 97, 070-296 75 33.
Tredje terminen. Vi fortsätter att via enkla texter och dialoger lära nya ord och uttryck som vi sedan använder i tal och skrift. Grammatikgenomgångar, skriftliga och muntliga övningar. Via texterna även realia om den spansktalande världen. Kursbok är Waldenström, Westerman, Wik-Brez *Caminando 1* (obs! ISBN 978-91-27-69434-7) och *Caminando 2* (ISBN 978-91-27-40693).
Tid: Varje tisdag 8/9–1/12 (ej 10/11) kl. 9.15–10.45. 24 timmar.
Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.
Avgift: 600 kr.

Nr 77. Spanska A2, Grupp 1

Ann-Christine Karén, fil.mag. i spanska och franska, f.d. gymnasielärare, tfn 018-42 93 88, 073-042 85 59.
Femte terminen. Vi fortsätter inläringen av ord och fraser. Enkla samtal om vardagssituationer. Målet är ett gott basordförråd och ett bra uttal. Grammatikgenomgångar, muntliga och skriftliga övningar samt hörövningar. Realia om Spanien och den spansktalande världen. Textbok: Waldenström, Westerman, Wik-Brez *Caminando 2* (3. utg.). Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 78.
Tid: Varje tisdag 8/9–24/11 kl. 11.15–12.45. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Fritz, Västra Ågatan 16 den 13/10, 10/11).
Avgift: 600 kr.

Nr 78. Spanska A2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 77.

Tid: Varje måndag 7/9–23/11 kl. 11.15–12.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 600 kr.

Nr 79. Spanska B2, Grupp 1

Ann-Christine Karén, fil.mag. i spanska och franska, f.d. gymnasielärare, tfn 018-42 93 88, 073-042 85 59.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa och skriva spanska.

Kommunikativ praktik genom något svårare texter och samtal. Grammatikgenomgång, muntliga och skriftliga övningar samt hörövningar. Realia om Spanien och den spansktalande världen. Textbok: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 4*. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 80.

Tid: Varje tisdag 8/9–24/11 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Fritz, Västra Ågatan 16 den 13/10, 10/11).

Avgift: 600 kr.

Nr 80. Spanska B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 79.

Tid: Varje måndag 7/9–23/11 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten (dock Missionskyrkan, Insikten 21/9, 28/9, 19/10, 26/10, 16/11, 23/11).

Avgift: 600 kr.

Nr 81. Spanska B2

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller sms). Fokus ligger på inläring av allmänna ord och fraser samt kommunikativ praktik genom något svårare texter och samtal uttryckta i nutid, framtid och dåtid. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Allegria 5*.

Tid: Varje tisdag 8/9–1/12 (ej 27/10) kl. 12.50–14.20. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A14, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 600 kr.

Nr 82. Spanska C1

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller sms). Träning av färdigheter samt grammatik. Vi kommer att arbeta med kursboken *Caminando 5*. Cirkeln är på spanska; svenska endast i undantagsfall om det är nödvändigt.

Tid: Varje torsdag 10/9–3/12 (ej 29/10) kl. 10.00–11.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A14, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 600 kr.

Nr 83. Spanska C2

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller sms). Vi kommer att arbeta med boken *La sombra del viento* av Carlos Ruiz Zafón under två terminer. Cirkeln är enbart på spanska.

Tid: Varje tisdag 8/9–1/12 (ej 27/10) kl. 10.00–11.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A14, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 600 kr.

Nr 84. Einige klassische deutsche Filme

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare fortbildare av tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Cirkeln vänder sig till dem som vill fördjupa sig i några av de klassiska tyska filmerna med regissörer som Rainer Werner Fassbinder, Werner Herzog och Wim Wenders. Filmerna har tyskt tal men även svensk eller engelsk text varför också andra intresserade än de tyskstudierande kan delta i cirkeln. I anslutning till varje filmvisning inbjuds deltagarna att på tyska eller svenska diskutera vad de sett.

Tid: Varje tisdag 6/10–1/12 kl. 15.15–17.15. 24 timmar (9 gånger).

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 85. Deutsch im Alltag B1

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare fortbildare av tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Cirkeln vänder sig till dem som läste tyska en gång för länge sedan men som nu vill ta upp språket igen för att kunna läsa och förstå tysk text, förstå det väsentligaste i tyskt tal och tala tyska för personliga behov. Den grammatik som behandlas syftar därför främst till att stödja deltagarnas förmåga att kommunicera. Cirkeln tar avstamp i likheter och skillnader mellan tyska och svenska för att språklärandet därigenom skall underlättas.

Tid: Varje tisdag 6/10–15/12 kl. 13.15–14.45. 22 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 86. Deutsch im Alltag B2, Grupp 1

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Vi läser och diskuterar i anslutning till texter från olika tider och ämnesområden. Repetition av vardagsfraser. Tonvikt på ordförråd och muntlig kommunikation.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 87.

Tid: Varje onsdag 23/9–9/12 kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 87. Deutsch im Alltag B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 86.

Tid: Varje onsdag 23/9–9/12 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 88. Deutsch für Fortgeschrittene C1

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81.

Tidningsartiklar och litterära texter bildar underlag för referat och diskussioner. Läsning av 1–2 romaner, som väljs i samråd med deltagarna.

Tid: Varje tisdag 22/9–8/12 kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 600 kr.

FOLKUNIVERSITETETS KURSER I UPPSALA
Folkuniversitetet i Uppsala, FU, erbjuder USU:s medlemmar att delta i FU:s kurser med 10 procents rabatt. Kurskatalog kan hämtas på FU:s expedition, Bergsbrunnagatan 1, Uppsala. Utbildningsinformation på nätet: www.folkuniversitetet.se/upsala. Vid anmälan anges medlemskap i USU.

UNIVERSITETSKURSER VID UPPSALA UNIVERSITET

Uppsala Senioruniversitet vill erinra om det fantastiska utbud av kostnadsfria kurser som erbjuds av Uppsala

universitet för dem som har slutbetyg från gymnasieskola. Studiernas omfattning anges i högskolepoäng, hp, där 1,5 hp motsvarar en veckas heltidsstudier. Uppsala universitet ger också ett stort antal sommarkurser. All information om kurser, lediga platser, etc. finns på www.uu.se/utbildning. Anmälan till kurserna görs via internet på www.antagning.se eller via pappersblankett. Sista anmälningdag är i oktober för vårterminens kurser. Anmälningstiden för kurserna under höstterminen 2015 har gått ut, men det kan finnas kurser som inte är fullbelagda. Du kan ringa den institution som ger den kurs du är intresserad av och fråga om lediga platser.

Anmälan

Du måste vara medlem i Uppsala Senioruniversitet för att delta i våra aktiviteter. Detta gäller även Tisdagsföreläsningarna där giltigt medlemskort skall visas. Medlemsavgiften måste vara betald och registrerad för att du skall kunna anmäla dig till serier och cirklar. Med dator kan du själv kontrollera om den är betald, se www.usu.se under Anmälan – Mina sidor – Medlemskap. Medlemsavgiften betalas aldrig tillbaka.

Avgifter

Se respektive serie eller cirkel. Kostnader för kursmaterial kan tillkomma. Tisdagsföreläsningarna fordrar medlemskap, men ingen anmälan eller avgift. Medlemskort skall uppvisas.

Anmälningförfarande

Du anmäler dig till föreläsningsserier och studiecirkel antingen via vår webbplats, www.usu.se under Anmälan, eller genom att skicka in anmälningblanketten sist i programmet (eller brev med motsvarande uppgifter). Anmälan via telefon eller e-post tas inte emot. Anmälan kan EJ göras till serie- eller cirkelledare.

Anmälan är bindande. Avgiften betalas efter anmälan, antingen med de betalningsuppgifter som kommer upp på webbplatsen, eller mot faktura som vi skickar.

Turordning följer anmälningstidpunkt. Systemet öppnas för anmälningar **tisdag 25 augusti kl. 10.00**.

Anmälningar via blankett registreras av sekretariatet när systemet öppnat. Blankettanmälan ger alltså inte förtur.

Förnyad anmälan varje termin krävs för alla serier/cirklar. Deltagare i aktiviteter som är fortsättningar från föregående termin har inte företräde framför nya deltagare (med undantag för dem som följt en- och två-stjärniga språkcirklar vilka fortsätter på högst nivå A2 och som betalat för fortsatt deltagande senast 10 augusti 2015).

Biljett krävs för deltagande i föreläsningsserie. Biljetter skickas ut några dagar före seriestart. Tid och lokal anges på varje biljett. Den som inte hunnit få sin biljett prickas av på lista.

Inga kallelser till cirklar skickas ut. Deltagarna går till första sammankomsten. Meddela alltid cirkelledaren vid förhinder.

Krav på förkunskaper

Se respektive cirkel.

Lediga platser?

På webbplatsen visas fullbokade aktiviteter med röd markering. Anmäler man sig till fullbokad aktivitet erhåller man automatiskt en reservplats. Har anmälan till fullbokad aktivitet kommit in via blankett, sätts medlemmen på reservplats och kontaktas.

Avbokning av serie/cirkel

Man har möjlighet att avanmäla sig senast två dagar efter första sammankomsten. En administrationsavgift på 75 kr tas ut.

Ändringar i programmet

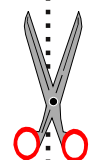
Ändringar som eventuellt sker sedan katalogen tryckts anges på USU:s webbplats, www.usu.se, och meddelas berörda deltagare.

Plats för
frimärke

Uppsala Senioruniversitet
Bergsbrunnagatan 1
753 23 UPPSALA

vik här

tejpa här

Medlemsnr: .....

Namn: .....

Adress: .....

Personnr: .....

(Personnr krävs för deltagande i cirkel. Har du inte meddelat det tidigare så notera det här.)

ANMÄLAN TILL SERIER OCH CIRKLAR om du inte kan anmäla på hemsidan

Kryssa i aktuell ruta. Vik ihop, tejpa, frankera och skicka.

1	Demokratin och dess utmaningar		31	Skrivarstuga, Grupp 2 (GBC)		61	Italienska A2 (KHD)	
2	Nobelpristagare i litteratur		32	Akvarellmålning, Grupp 1		62	Italienska B1 (KHD)	
3	Smarta textilier		33	Akvarellmålning, Grupp 2		63	Italienska B2, Grupp 1 (KHD)	
4	Den moderna konsten, Grupp 1		34	Teckning		64	Italienska B2, Grupp 2 (KHD)	
5	Den moderna konsten, Grupp 2		35	Psalm och andlig visa		65	Italienska B2, Grupp 3 (KHD)	
6	Den moderna konsten, Grupp 3		36	Sjung ut! Körsång med Goldsingers		66	Italienska B2 (EL)	
7	Kulturliv i Sverige under 1800-talet		37	EU:s sociala utmaning		67	Italienska C1 (KHD)	
8	Kulturhuvudstäder i historien		38	Fåglar under hösten		68	Kinesiska A1 (YD)	
9	Min musik		39	Kemin i vardagen		69	Latin 2:a terminen (ME)	
10	Svensk jazzhistoria		40	Svarta hål och mörk materia, Grupp 1		70	Latin 7:e terminen (ME)	
11	Fördjupad förståelse av jazzmusik		41	Svarta hål och mörk materia, Grupp 2		71	Latin 15:e terminen (ME)	
12	Jazzensemble		42	Svarta hål och mörk materia, Grupp 3		72	Latin 17:e terminen (ME)	
13	Filmstudio Fyris, Grupp 1		43	Engelsk konversation B1 (BAN)		73	Ryska A2 (MW)	
14	Filmstudio Fyris, Grupp 2		44	English: Language and Literature B2, Grupp 1 (LÅ)		74	Samiska A1 (LGL)	
15	Sápmi – historia och kultur		45	English: Language and Literature B2, Grupp 2 (LÅ)		75	Spanska A1 (IN)	
16	Turkiet – kultur, konflikter och stormaktsdrömmar		46	Amerikansk film B2 och uppåt (DK)		76	Spanska A1–A2 (IN)	
17	Minnen från ett korrespondentliv		47	Franska A1 (MV)		77	Spanska A2, Grupp 1 (ACK)	
18	Vardagsjuridik		48	Franska A2 (MV)		78	Spanska A2, Grupp 2 (ACK)	
19	Marken – maten – miljön		49	Franska B1 (MV)		79	Spanska B2, Grupp 1 (ACK)	
20	Ordning och reda bland grundämnena		50	Franska B1 (EW)		80	Spanska B2, Grupp 2 (ACK)	
21	Infektionssjukdomar i ett globalt perspektiv		51	Franska B1–B2, Grupp 1 (BP)		81	Spanska B2 (RA)	
22	Språket och människan III		52	Franska B1–B2, Grupp 2 (BP)		82	Spanska C1 (RA)	
23	Världsreligionerna idag		53	Fransk film B1 och uppåt (MB)		83	Spanska C2 (RA)	
24	Tro och vetande genom seklerna		54	Fransk konversation B2 och uppåt (FÖ)		84	Einige klassische deutsche Filme (UT)	
25	Lite gammalt, lite barockt, lite modernt		55	Franska B2–C1 (MV)		85	Deutsch im Alltag B1 (UT)	
26	Tre domkyrkor – tre maktcentra		56	Franska B2–C1 (EW)		86	Deutsch im Alltag B2, Grupp 1 (KL)	
27	Svenskt 50-tal, Grupp 1		57	Franska B2–C1 (PC)		87	Deutsch im Alltag B2, Grupp 2 (KL)	
28	Svenskt 50-tal, Grupp 2		58	Franska C1 (YS)		88	Deutsch für Fortgeschrittene C1 (KL)	
29	Två romaner av Helena Henschen och deras historiska bakgrund		59	Franska C1–C2 (PC)				
30	Skrivarstuga, Grupp 1 (BH)		60	Italienska A1 (MBA)				